

Само оригиналните текстове на ИКЕ на ООН имат правно действие съгласно международното публично право. Статутът и датата на влизане в сила на настоящото правило следва да бъдат проверени в последната версия на документа на ИКЕ на ООН относно статута TRANS/ WP.29/343, който е на разположение на адрес:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Правило № 28 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) — Единни предписания за одобрение на звукови предупредителни устройства и на моторни превозни средства по отношение на тяхната звукова сигнализация

Включващо всички текстове в сила до:

Допълнение 3 към първоначалната версия на правилото — Дата на влизане в сила: 28 декември 2000 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРАВИЛО

1. Обхват

I. ЗВУКОВИ ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

2. Определения

3. Заявление за одобрение

4. Маркировки

5. Одобрение

6. Изисквания

7. Промяна на тип звуково предупредително устройство и разширение на одобрение

8. Съответствие на производството

9. Санкции при несъответствие на производството

10. Прекратяване на производството

II. ЗВУКОВА СИГНАЛИЗАЦИЯ НА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

11. Определения

12. Заявление за одобрение

13. Одобрение

14. Изисквания

15. Промяна на тип превозно средство и разширение на одобрение

16. Съответствие на производството

17. Санкции при несъответствие на производството

18. Наименования и адреси на техническите служби, отговарящи за провеждането на изпитвания за одобрение на типа, както и на административните отдели

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1 — Съобщение относно одобрение (отказ или отмяна на одобрение, или окончателно прекратяване на производството, или разширение на одобрение) на тип звуково предупредително устройство за моторни превозни средства съгласно правило № 28

Приложение 2 — Съобщение относно одобрение (отказ или отмяна на одобрение, или окончателно прекратяване на производството, или разширение на одобрение) на тип превозно средство по отношение на звуковата сигнализация съгласно правило № 28

Приложение 3 — I. Оформление на маркировката за одобрение на звуково предупредително устройство

II. Оформление на маркировката за одобрение на превозно средство по отношение на звуковата сигнализация

1. ОБХВАТ

Настоящото правило се прилага за:

- 1.1. звукови предупредителни устройства (ЗПУ) ⁽¹⁾, захранвани с постоянен или променлив ток или съгъстен въздух, предназначени да бъдат монтирани на моторни превозни средства от категории L3 до L5, M и N, с изключение на мотопеди (категории L1 и L2) ⁽²⁾;
- 1.2. звуковата сигнализация ⁽³⁾ на моторни превозни средства, изброени в 1.1.

I. ЗВУКОВИ ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на настоящото правило под звукови предупредителни устройства (ЗПУ) от различни типове се разбира устройства, които съществено се различават едно от друго по отношение на характеристики като:

- 2.1. търговско наименование или марка;
- 2.2. принципи на действие;
- 2.3. тип електрическо захранване (постоянен или променлив ток);
- 2.4. външна форма на корпуса;
- 2.5. форма и размери на мембраната (мембраните);
- 2.6. форма или вид на отвора (отворите) за излъчване на звука;
- 2.7. номинална честота или честоти на звука;
- 2.8. номинално захранващо напрежение;
- 2.9. за устройства, захранвани директно от външен източник на съгъстен въздух — номинално работно налягане.
- 2.10. ЗПУ са предназначени основно за:
  - 2.10.1. мотоциклети с мощност, по-малка или равна на 7 kW (клас I),
  - 2.10.2. превозни средства от категории M и N и мотоциклети с мощност, по-голяма от 7 kW (клас II).

3. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ

- 3.1. Заявлението за одобрение на тип звуково предупредително устройство се подава от титуляря на търговско наименование или марка или от негов надлежно упълномощен представител.
- 3.2. То се придружава от следните документи в три екземпляра, съдържащи следните данни:
  - 3.2.1. описание на типа звуково предупредително устройство, като особено внимание е обърнато на точките, посочени в точка 2.;
  - 3.2.2. чертеж, който показва, *inter alia*, предупредителното устройство в разрез;
  - 3.2.3. списък на компонентите, използвани при производството, надлежно определени, с посочване на използваните материали;
  - 3.2.4. подробни чертежи на всички компоненти, използвани при производството. Чертежите показват мястото, предназначено за номера на одобрението, спрямо окръжността на маркировката за одобрение.

⁽¹⁾ ЗПУ, което се състои от няколко изхода за звука, задействани от един източник, се смята за едно ЗПУ.

⁽²⁾ Както е определено в Консолидираната резолюция (R.E.3).

⁽³⁾ З ЗПУ, което се състои от няколко елемента, всеки от които излъчва звуков сигнал и които действат заедно чрез задействане на един орган за управление, се смята за звукова предупредителна система.

- 3.3. Освен това заявлението за одобрение се придружава от два образца на типа предупредително устройство.
- 3.4. Компетентният орган трябва да удостовери наличието на задоволителни мерки за осигуряване на ефективен контрол за съответствие на производството преди издаването на одобрение на типа.
4. МАРКИРОВКИ
- 4.1. На образците на звуковите предупредителни устройства, предоставени за одобрение, трябва да бъде нанесено търговското наименование или марка на производителя; тази маркировка трябва да бъде ясна, четлива и незаличима.
- 4.2. На всеки образец трябва да има място с достатъчни размери за маркировката за одобрение. Това място се указва на чертежа, посочен в точка 3.2.2.
5. ОДОБРЕНИЕ
- 5.1. Ако образците, представени за одобрение съгласно разпоредбите от точки 6 и 7 по-долу, за съответния тип предупредително устройство се издава одобрение.
- 5.2. На всеки одобрен тип се присвоява номер на одобрението. Първите му две цифри (понастоящем това са цифрите 00 за правилото в първоначалния му вид) указват серията от изменения, включваща най-новите основни технически изменения, направени по правилото към момента на издаване на одобрението. Една и съща страна по договора не може да присвоява същия номер на друг тип превозно средство.
- 5.3. Един и същ номер на одобрение може да бъде присвоен на типове предупредителни устройства, които се различават само по отношение на номиналното напрежение, номиналната честота или честоти или, за устройствата, споменати в точка 2.8 по-горе, номиналното работно налягане.
- 5.4. Съобщение за одобрение, отказ, разширение, отмяна на одобрение или окончателно прекратяване на производството на тип предупредително устройство съгласно настоящото правило трябва да бъде изпратено на страните по Спогодбата, прилагаша настоящото правило, чрез формуляр, съответстващ на образца от приложение 1 към настоящото правило, и чрез (предоставени от заявителя на одобрение) чертежи във формат, който не надхвърля А4 (210 × 297 mm), или сгънати до този формат и в мащаб 1:1.
- 5.5. На всяко звуково предупредително устройство, което съответства на тип, одобрен по настоящото правило, на видно и леснодостъпно място, указано във формуляра за одобрение, се нанася маркировка за международно одобрение, която се състои от:
- 5.5.1. оградена с окръжност буква „Е“, следвана от отличителния номер на държавата, която е издала одобрението ⁽¹⁾;
- 5.5.2. номер на одобрение;
- 5.5.3. допълнително обозначение под формата на римски цифри, което показва класа, към който ЗПУ принадлежи.
- 5.6. Маркировката за одобрение и допълнителното обозначение трябва да бъдат ясни, четливи и незаличими.
- 5.7. В приложение 3, раздел I към настоящото правило е даден пример за оформлението на знака за одобрение.

⁽¹⁾ 1 — Германия, 2 — Франция, 3 — Италия, 4 — Нидерландия, 5 — Швеция, 6 — Белгия, 7 — Унгария, 8 — Чешка република, 9 — Испания, 10 — Сърбия, 11 — Обединено кралство, 12 — Австрия, 13 — Люксембург, 14 — Швейцария, 15 (не е присвоен), 16 — Норвегия, 17 — Финландия, 18 — Дания, 19 — Румъния, 20 — Полша, 21 — Португалия, 22 — Русия, 23 — Гърция, 24 — Ирландия, 25 — Хърватска, 26 — Словения, 27 — Словакия, 28 — Беларус, 29 — Естония, 30 (не е присвоен), 31 — Босна и Херцеговина, 32 — Латвия, 33 (не е присвоен), 34 — България, 35-36 (не е присвоен), 37 — Турция, 38 — 39 (не е присвоен), 40 — бившата югославска република Македония, 41 (не е присвоен), 42 — Европейска общност (одобренията се предоставят от държавите-членки, които използват техния съответен ИКЕ символ), 43 — Япония, 44 (не е присвоен), 45 — Австралия, 46 — Украйна и 47 — Южна Африка. Следващи номера ще бъдат присвоявани на други държави в хронологичния ред, по който те ратифицират или се присъединяват към Спогодбата за приемане на единни технически предписания, прилагани спрямо колесните превозни средства, оборудването и частите, които могат да бъдат монтирани и/или използвани на колесни превозни средства, и на условията за взаимно признаване на одобрения, издавани на основата на тези предписания, като така присвоените номера се съобщават от генералния секретар на Организацията на обединените нации на договарящите се страни по Спогодбата.

6. ИЗИСКВАНИЯ
- 6.1. Общи изисквания
- 6.1.1. Звуковото предупредително устройство издава постоянен и монотонен звук; неговият спектър от звукови честоти не трябва да се изменя значително по време на работа.

За захранваните с променлив ток предупредителни устройства това изискване се прилага при постоянна честота на въртене на генератора в рамките на обхвата, определен в точка 6.2.3.2.

- 6.1.2. Предупредителното устройство трябва да има акустични характеристики (спектрално разпределение на звуковата енергия, ниво на звуковото налягане) и механични характеристики, които му позволяват да премине следните изпитвания в указаната последователност.

6.2 Измерване на звуковите характеристики

- 6.2.1. Предупредителното устройство, за предпочитане, се изпитва в безехова среда.

Като алтернативен вариант, то може да се изпитва в полубезехова камера или на открито пространство⁽¹⁾. В този случай се вземат мерки, за да се избегнат отраженията от повърхността на зоната на измервания (например, чрез поставяне на редица звукопоглъщащи екрани). Трябва да се провери дали в полусфера с радиус не по-малък от 5 m сферичната разходимост до максималната измервана честота не е по-голяма от 1 dB, по-специално в посоката на измерването и на височината на устройството и на микрофона.

Нивото на околния шум трябва да бъде поне 10 dB по-ниско от измерваното ниво на звуковото налягане.

Изпитваното устройство и микрофонът трябва да са разположени на еднаква височина. Височината трябва да бъде между 1,15 и 1,25 m. Оста на максимална чувствителност на микрофона трябва да съпада с посоката на максималното ниво на звука от устройството.

Микрофонът трябва да е разположен така, че неговата мембрана да е на разстояние $2 + 0,01$ m от равнината на отвора на звука на устройството. В случай на устройства с няколко отвора, разстоянието трябва да бъде определено спрямо равнината на най-близкия до микрофона отвор.

- 6.2.2. Нивата на звуковото налягане се измерват с помощта на прецизен шумомер от клас 1, отговарящ на изискванията на Публикация № 651 на ИЕС, първо издание (1979 г.). Всички измервания трябва да се извършват с използване на времеконстантата „F“. Измерванията на общото ниво на звуково налягане трябва да се извършват при използване на честотна характеристика от вида на крива A. Спектърът на излъчвания звук трябва да се анализира с прилагането на преобразованието на Фурие за акустичния сигнал.

Като алтернативен вариант могат да се използват терцоктавни филтри, които отговарят на изискванията на Публикация № 225 на ИЕС, първо издание (1966 г.), в този случай нивото на звуковото налягане в октавата със средна честота 2 500 Hz се определя чрез сумирането на средноквадратичните стойности на звуковото налягане в терцоктавните ленти със средни честоти 2 000, 2 500 и 3 150 Hz.

Във всички случаи за контролен метод се счита само преобразованието на Фурие.

- 6.2.3. ЗПУ се захранва, според конкретния случай, с едно от следните изпитвателни напрежения:

- 6.2.3.1. в случай на ЗПУ, захранвани с постоянен ток, при напрежение, измерено на изхода на захранващия източник, равно на $13/12$ от номиналното напрежение;

⁽¹⁾ Площадката може да има формата, например, на откритя площ с радиус 50 m, като централната му част е практически равна в радиус 20 m, а повърхността е от бетон, асфалт или подобен материал, който не трябва да е покрит с пухкав сняг, високи тревя, рохкава почва или сгурия. Измерванията трябва да се направят в ясен ден. Никой освен оператора на измервателния уред не трябва да се намира близо до звуковото предупредително устройство или микрофона, тъй като наличието на зрители може да повлияе в значителна степен на отчитаните от уреда стойности, ако те са близо до звуковото предупредително устройство или микрофона. Всеки максимум, който няма отношение към основното ниво на звука, трябва да бъде елиминиран при отчитането.

- 6.2.3.2. в случай на ЗПУ, захранвани с променлив ток, захранването се извършва от електрически генератор от типа, който обикновено се използва с този тип ЗПУ. Акустичните характеристики на това ЗПУ се записват при честота на въртене на генератора, съответстваща на 50 %, 75 % и 100 % от максималната честота на въртене, указана от производителя на генератора за непрекъснат режим на работа. По време на изпитването към електрическия генератор не се свързва никакъв друг електрически товар. Изпитването на издръжливост, описано в точка 6.3, се провежда при честота на въртене, указана от производителя на оборудването и избрана в горепосочения обхват.
- 6.2.4. Ако при изпитването на ЗПУ, захранвано с постоянен ток, се използва токоизправител, променливата съставна на напрежението, измерена на неговите клеми, когато предупреждаващите устройства работят, не трябва да бъде с размах по-голям от 0,1 V.
- 6.2.5. При ЗПУ, захранвани с постоянен ток, съпротивлението на свързващите проводници, изразено в омове, включително клемите и контактите, трябва да е възможно най-близко до $(0,10/12) \times$ номиналното напрежение във волтове.
- 6.2.6. Предупредителното устройство трябва да се монтира посредством оборудването, указано от производителя, на опора, чиято маса е поне десет пъти по-голяма от тази на изпитваното устройство и е не по-малка от 30 kg. Освен това опората трябва да бъде поставена така, че отраженията на звука от стените ѝ и собствените ѝ вибрации да оказват пренебрежимо влияние на резултатите от измерването.
- 6.2.7. При горепосочените условия, нивото на звуковото налягане, измерено по крива А, не трябва да надвишава следните стойности:
- a) 115 dB(A) за ЗПУ, предназначени основно за мотоциклети с мощност, по-малка или равна на 7 kW;
  - б) 118 dB(A) за ЗПУ, предназначени основно за превозни средства от категории М и N и за мотоциклети с мощност, по-голяма от 7 kW;
- 6.2.7.1. Освен това нивото на звуковото налягане в честотния обхват от 1 800 до 3 550 Hz трябва да бъде по-голямо от нивото на всяка съставка с честота над 3 550 Hz и във всеки случай да е по-голямо или равно на:
- a) 95 dB(A) за ЗПУ, предназначени основно за мотоциклети с мощност, по-малка или равна на 7 kW;
  - б) 105 dB(A) за ЗПУ, предназначени основно за превозни средства от категории М и N и за мотоциклети с мощност, по-голяма от 7 kW.
- 6.2.7.2. ЗПУ, които отговарят на изискванията за звуковите характеристики, посочени в буква б), могат да се използват на превозни средства, посочени в буква а).
- 6.2.8. На указаните по-горе изисквания трябва да отговаря и устройство, подложено на изпитването за издръжливост, посочено в точка 6.3 по-долу, като захранващото напрежение се изменя между 115 % и 95 % от неговата номинална стойност за ЗПУ, захранвани с постоянен ток, а за ЗПУ, захранвани с променлив ток — между 50 % и 100 % от максималната честота на въртене на генератора, указана от производителя на генератора за непрекъснат режим на работа.
- 6.2.9. Времето между момента на задействането на устройство и момента, в който звукът му достига минималната стойност, предписана в точка 6.2.7 по-горе, не трябва да превишава 0,2 секунди, измерено при температура на околната среда 20 ± 5 °C. Това изискване е приложимо, *inter alia*, за пневматични или електропневматични предупредителни устройства.
- 6.2.10. Пневматичните или електропневматичните предупредителни устройства, които работят при условията на захранване, установени от производителите, следва да удовлетворяват същите акустични изисквания като предписаните за звуковите предупредителни устройства с електрическо действие.

- 6.2.11. При устройства с няколко излъчвани тона, при които излъчвателят на всеки тон има възможност да функционира независимо, минималните определени по-горе стойности трябва да се получат, когато всеки от съставните излъчватели работи самостоятелно. Когато съставните излъчватели работят едновременно, не трябва да се превишава максималната стойност на общото ниво на звука.
- 6.3. Изпитване за издръжливост
- 6.3.1. ЗПУ се захранва с ток с номинално напрежение и съпротивление на свързващите проводници, определени в точки 6.2.3 — 6.2.5 по-горе, и се задейства съответно:
- 10 000 цикъла за ЗПУ, предназначени основно за мотоциклети с мощност, по-малка или равна на 7 kW;
  - 50 000 цикъла за ЗПУ, предназначени основно за превозни средства от категории M и N и мотоциклети с мощност, по-голяма от 7 kW, като всеки цикъл продължава една секунда, последвана от интервал от 4 секунди. По време на изпитването ЗПУ се охлажда с въздушен поток със скорост приблизително 10 m/s.
- 6.3.2. Ако изпитванията се провеждат в безехова камера, тя трябва да бъде достатъчно голяма, за да осигури нормално разсейване на топлината, отделена от предупредителното устройство по време на изпитването.
- 6.3.3. Температурата на околната среда в помещението за изпитвания трябва да бъде между + 15 и + 30 °C.
- 6.3.4. Ако, след като ЗПУ е работило половината от предписания брой цикли, характеристиките на нивото на звука се различават спрямо тези отпреди началото на изпитването, то ЗПУ може да се регулира. След като е работило предписания брой цикли и след евентуално допълнително регулиране, ЗПУ трябва да премине описаното в точка 6.2 по-горе изпитване.
- 6.3.5. Предупредителните устройства с електропневматично действие може да се смазват с масло, препоръчано от производителя, на всеки 10 000 цикъла работа.
7. ПРОМЯНА НА ТИП ЗВУКОВО ПРЕДУПРЕДИТЕЛНО УСТРОЙСТВО И РАЗШИРЕНИЕ НА ОДОБРЕНИЕ
- 7.1. Административният отдел, издал одобрение на типа звуково предупредително устройство, се уведомява за всяка промяна на типа звуково предупредително устройство. Тогава отделът може:
- 7.1.1. да прецени, че е малко вероятно направените промени да оказват съществено неблагоприятно въздействие; или
  - 7.1.2. да изиска допълнителен протокол от изпитване от техническата служба, отговаряща за провеждане на изпитванията.
- 7.2. Страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, биват уведомявани за всяко потвърждение, разширение или отказ на одобрение съгласно процедурата, определена в точка 5.4.
- 7.3. Компетентният орган, който издава разширението на одобрението, присвоява сериен номер на всеки формуляр за съобщение, изготвян за това разширение.
8. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- Процедурите за съответствие на производството трябва да съответстват на определените в Спогодбата, допълнение 2 (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), като се спазват следните изисквания:
- 8.1. Всяко ЗПУ, одобрено по настоящото правило, трябва да бъде произведено така, че да съответства на одобрения тип, като отговаря на изискванията, посочени в точка 6 по-горе.
- 8.2. Органът, издал одобрението на типа, може по всяко време да проверява методите за контрол на съответствието, прилагани във всяко производствено съоръжение. Нормалната честота на тези проверки е веднъж на две години.

9. САНКЦИИ ПРИ НЕСЪОТВЕСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 9.1. Одобрението на типа, издадено за тип звуково предупредително устройство съгласно настоящото правило, може да бъде отнето, ако не са спазени условията, описани в точка 8.1, или ако звуковото предупредително устройство не премине успешно проверките, посочени в точка 8.2 по-горе.
- 9.2. Ако страна по Спогодбата, прилагаща настоящото правило, отмени издадено преди това от нея одобрение, тя уведомява незабавно останалите страни по договора, прилагащи настоящото правило, посредством копие на формуляра за одобрение с нанесена най-долу, изписана с едър шрифт, подписана и датирана забележка: „ОТМЕНЕНО ОДОБРЕНИЕ“.
10. ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- Ако титулярят на одобрение, издадено съгласно настоящото правило, прекрати производството на одобрен тип звукова сигнализация, той уведомява за това органа, издал одобрението, който при получаването на съобщението на свой ред уведомява за това останалите страни по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, посредством копие на формуляра за одобрение с нанесена най-долу, изписана с едър шрифт, подписана и датирана забележка: „ПРЕКРАТЕНО ПРОИЗВОДСТВО“.

II. ЗВУКОВА СИГНАЛИЗАЦИЯ НА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

11. ОПРЕДЕЛЕНИЯ
- За целите на настоящото правило:
- 11.1. „Одобрение на моторно превозно средство“ се разбира като одобрение на тип превозно средство по отношение на неговата звукова сигнализация;
- 11.2. „Тип превозно средство“ се разбира като превозни средства, които не се различават съществено по отношение на такива основни характеристики като:
- 11.2.1. броя и типа (типозетте) предупредителни устройства, монтирани върху превозното средство;
- 11.2.2. монтажната арматура на предупредителните устройства към превозните средства;
- 11.2.3. разположението на предупредителните устройства върху превозното средство;
- 11.2.4. коравината на частите от конструкцията, към които е монтирано предупредителното устройство(а);
- 11.2.5. формата и материалите на предната част на каросерията на превозното средство, които могат да повлияят на нивото на звуковото налягане, излъчвано от предупредителното устройство(а), или да послужат като екран.
12. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ
- 12.1. Заявлението за одобрение на тип превозно средство по отношение на неговата звукова сигнализация се подава от производителя на превозното средство или от негов надлежно упълномощен представител.
- 12.2. То се придружава от следните документи, изготвени в три екземпляра и от следните сведения:
- 12.2.1. описание на типа превозно средство по отношение на елементите, изброени в точка 11.2 по-горе.;
- 12.2.2. списък на елементите, необходими за идентифицирането на предупредителното устройство (устройства), които могат да се монтират в превозното средство;
- 12.2.3. чертежи, указващи разположението на предупредителното устройство (устройства) и монтажната му арматура в превозното средство.
- 12.3. На техническата служба, отговаряща за провеждането на изпитванията за одобрение, се предоставя превозно средство, представително за подлежащия на одобрение тип превозно средство.

13. ОДОБРЕНИЕ
- 13.1. Ако типът превозно средство, представен за одобрение съгласно настоящото правило, отговаря на изискванията на точки 14 и 15 по-долу, за съответния тип превозно средство се издава одобрение.
- 13.2. На всеки одобрен тип се присвоява номер на одобрението. Първите му две цифри (понастоящем това са цифрите 00 за правилото в първоначалния му вид) указват серията от изменения, включваща най-новите основни технически изменения, направени по правилото към момента на издаване на одобрението. Една и съща страна по договора не може да присвоява същия номер на друг тип превозно средство.
- 13.3. Съобщение за одобрение, отказ, разширение, отмяна на одобрение или окончателно прекратяване на производството на тип превозно средство съгласно настоящото правило трябва да бъде изпратено на страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, чрез формуляр, съответстващ на образеца от приложение 2 към настоящото правило, и чрез (предоставени от заявителя на одобрение) чертежи във формат, който не надхвърля А4 (210 × 297 mm), или сгънати до този формат и в подходящ мащаб.
- 13.4. На всяко превозно средство, което съответства на тип превозно средство, одобрен по настоящото правило, на видно и леснодостъпно място, указано във формуляра за одобрение, се нанася маркировка за международно одобрение, която се състои от:
- 13.4.1. оградена с окръжност буква „Е“, следвана от отличителния номер на държавата, която е издала одобрението;
- 13.4.2. номера на настоящото правило, поставен отдясно на окръжността, посочена в точка 13.4.1.
- 13.5. Ако превозното средство съответства на тип превозно средство, одобрен по друго (други) правило (правила), приложено(и) към Спогодбата, в държавата, издала одобрението съгласно настоящото правило, не е необходимо да се повтаря символът, посочен в точка 13.4; в този случай допълнителните номера и символи на всички правила, по които е издадено одобрение в държавата, издала одобрението съгласно настоящото правило, се поставят във вертикални колони отдясно на символа, посочен в точка 13.4.
- 13.6. Маркировката за одобрение трябва да бъде ясна, четлива и незаличима.
- 13.7. Знакът за одобрение се поставя близо до или върху табелката с данни на превозното средство.
- 13.8. Приложение 3, раздел II към настоящото правило дава примери за оформлението на маркировка за одобрение.
- 13.9. Компетентният орган трябва да удостовери наличието на задоволителни мерки за осигуряване на ефективен контрол за съответствие на производството преди издаването на одобрение на типа.
14. ИЗИСКВАНИЯ
- Превозното средство трябва да съответства на следните изисквания:
- 14.1. Звуковото предупредително устройство(а) (или система), монтирано върху превозното средство, трябва да бъде от тип, одобрен съгласно настоящото правило.
- Звукови предупредителни устройства от клас II, одобрени съгласно настоящото правило в първоначалния му вид и поради това несъдържащи обозначението II в маркировката за одобрение, може да продължат да бъдат монтирани в типове превозни средства, предоставени за одобрение съгласно настоящото правило.
- 14.2. Изпитвателното напрежение трябва да бъде определеното в точка 6.2.3 от правилото;
- 14.3. Измерванията на звуковото налягане трябва да се правят при условията, определени в точка 6.2.2 от настоящото правило.
- 14.4. Измереното по крива А ниво на звуковото налягане, създавано от устройството, монтирано върху превозното средство, трябва да се измери на разстояние 7 m пред превозното средство, което е разположено на открита площадка с възможно най-гладка повърхност и спрян двигател, ако устройството се захранва с постоянен ток.

- 14.5. Микрофонът на измервателния уред трябва да бъде поставен приблизително в средата на надлъжната равнина на превозното средство.
- 14.6. Нивото на звуковото налягане на околния шум и шума на вятъра трябва да бъде най-малко 10 dB (A) под нивото на звука, който се измерва;
- 14.7. Максималното ниво на звуковото налягане се измерва в рамките на 0,5 m и 1,5 m над земната повърхност;
- 14.8. Измервано при условията, определени в точки 14.2—14.7, максималното ниво на звуковото налягане (14.7) на изпитваната звукова сигнализация е най-малко:
- а) равно на 83 dB(A) и не повече от 112 dB(A) за сигнализация на мотоциклети с мощност, по-малка или равна на 7 kW;
  - б) равно на 93 dB(A) и повече от 112 dB(A) за сигнализация на превозни средства категории M и N и мотоциклети с мощност, по-голяма от 7 kW.
15. ПРОМЯНА НА ТИП ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО И РАЗШИРЕНИЕ НА ОДОБРЕНИЕ
- 15.1. Административният отдел, издал одобрение на типа превозно средство, се уведомява за всяка промяна на типа превозно средство. Тогава отделът може:
- 15.1.1. да прецени, че е малко вероятно направените промени да оказват съществено неблагоприятно въздействие и че при всички положения превозното средство продължава да отговаря на изискванията; или
  - 15.1.2. да изиска допълнителен протокол от изпитване от техническата служба, отговаряща за провеждане на изпитванията.
- 15.2. Съобщение за потвърждение на одобрението, в което се посочват промените, или отказ на одобрение трябва да бъде изпратено на страните по Спогодбата, прилагачи настоящото правило, съгласно процедурата, посочена в точка 13.3 по-горе.
- 15.3. Компетентният орган, който издава разширението на одобрението, присвоява сериен номер на всеки формуляр за съобщение, изготвян за това разширение.
16. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- Процедурите за съответствие на производството трябва да съответстват на определените в Спогодбата, допълнение 2 (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), като се спазват следните изисквания:
- 16.1. Всяко превозно средство, одобрено по настоящото правило, трябва да бъде произведено така, че да съответства на одобрения тип, като отговаря на изискванията, посочени в точка 14 по-горе.
  - 16.2. Органът, издал одобрението на типа, може по всяко време да проверява методите за контрол на съответствието, прилагани във всяко производствено съоръжение. Нормалната честота на тези проверки е веднъж на две години.
17. САНКЦИИ ПРИ НЕСЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 17.1. Одобрението, издадено по отношение на тип превозно средство съгласно настоящото правило, може да бъде отменено, ако не е спазено изискването, заложено в точка 16.1 по-горе, или превозното средство не премине успешно проверките, посочени в точка 16.2 по-горе.
  - 17.2. Ако страна по Спогодбата, прилагача настоящото правило, отмени издадено преди това от нея одобрение, тя уведомява незабавно останалите страни по договора, прилагачи настоящото правило, посредством копие на формуляра за одобрение с нанесена най-долу, изписана с едър шрифт, подписана и датирана забележка: „ОТМЕНЕНО ОДОБРЕНИЕ“.

18. НАИМЕНОВАНИЯ И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИЗПИТВАНИЯ ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА, КАКТО И НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОТДЕЛИ

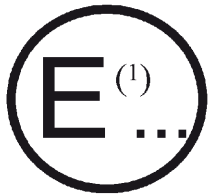
Страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, съобщават на секретариата на ООН наименованията и адресите на техническите служби, отговарящи за изпитванията за одобрение, и на административните отдели, издаващи одобрение и на които се изпращат формулярите, удостоверяващи одобрение, разширение, отказ или отмяна на одобрение, издадени в други държави.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

СЪОБЩЕНИЕ

(Максимален формат: A4 (210 × 297 mm))

Издадено от: наименование на административния орган

.....
 .....
 .....

относно одобрение (разширение, отказ или отмяна на одобрение, или окончателно прекратяване на производството) на тип звуково предупредително устройство за моторни превозни средства съгласно правило № 28

№ на одобрението: ..... № на разширението: .....

1. Търговско наименование или марка: .....
2. Тип (електропневматично, електромагнитно с дисков резонатор, клаксон с електромагнит и др., като се указва дали предупредителното устройство е еднотонално, или многотонално): .....
3. Наименование и адрес на производителя: .....
4. Наименование и адрес на представителя на производителя, ако има такъв: .....
5. Кратко описание на предупредителните устройства: .....
6. Захранващо напрежение (напрежения): ..... V ⁽²⁾
7. Номинално работно налягане(налягания): ..... kg/cm² ⁽²⁾
8. Номинална честота (или честоти): ..... Hz ⁽²⁾
9. Геометрични размери (дължина и вътрешен диаметър) на тръбопровода между компресора или органа за управление и звуковото предупредително устройство: .....
10. Предоставено за одобрение на: .....
11. Техническа служба, отговаряща за провеждане на изпитванията за одобрение: .....
12. Дата на протокола, издаден от службата: .....
13. Номер на протокола, издаден от службата: .....
14. Одобрението е издадено/отказано ⁽²⁾
15. Място: .....
16. Дата: .....
17. Подпис: .....
18. Към настоящото съобщение е приложен списък на документите, съдържащи се в досието за одобрение, предадено на административната служба, издала одобрението.

⁽¹⁾ Отличителен номер на страната, която е издала/разширила/отказала/отменила одобрението.

⁽²⁾ Ненужното се зачерква.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

СЪОБЩЕНИЕ

(Максимален формат: А4 (210 x 297 mm))

Издадено от: наименование на административния орган
.....
.....
.....

относно одобрение (разширение, отказ или отмяна на одобрение, или окончателно прекратяване на производството) на тип превозно средство по отношение на звуковата сигнализация съгласно правило № 28

№ на одобрението: ..... № на разширението: .....

- 1. Търговско наименование или марка на превозното средство: .....
2. Тип превозно средство: .....
3. Наименование и адрес на производителя: .....
4. Наименование и адрес на представителя на производителя, ако има такъв: .....
5. Тип(ове) на предупредително устройство(а) (2): .....
6. Стойности на нивото на звука: .....
7. Предоставено за одобрение на: .....
8. Техническа служба, отговаряща за изпитванията за одобрение: .....
9. Дата на протокола, издаден от службата: .....
10. Номер на протокола, издаден от службата: .....
11. Одобрението е издадено/отказано (3)
12. Място: .....
13. Дата: .....
14. Подпис: .....
15. Към настоящото съобщение е приложен списък на документите, съдържащи се в досието за одобрение, предадено на административната служба, издала одобрението.

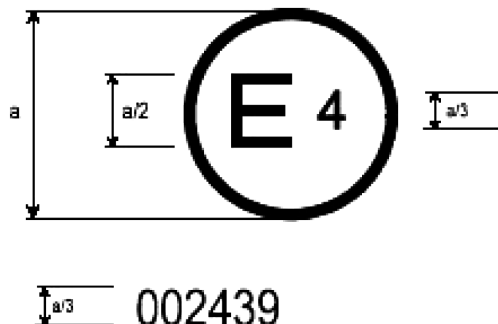
_____

(1) Отличителен номер на страната, която е издала/разширила/отказала/отменила одобрението.
(2) Укажете номерата на одобрението.
(3) Ненужното се зачерква.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

I. ОФОРМЛЕНИЕ НА МАРКИРОВКАТА ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ЗВУКОВО ПРЕДУПРЕДИТЕЛНО УСТРОЙСТВО

(вж. точка 5.5 от настоящото правило)

 $a = 8 \text{ mm}$ (минимум).

Горепозначената маркировка за одобрение, поставена на звуково предупредително устройство, показва, че съответното ЗПУ от клас I е одобрено в Нидерландия (E 4) с одобрение № 002439. Първите две цифри от номера на одобрението указват, че одобрението е издадено в съответствие с изискванията на правило № 28 в първоначалния му вид.

Забележка: Номерът на одобрението трябва да бъде поставен в близост до окръжността и разположен над или под буквата „E“, или отляво или отдясно на буквата. Цифрите на номера на одобрението трябва да бъдат от една и съща страна на буквата „E“ и ориентирани в една и съща посока. Използването на римски цифри в номерата на одобрение следва да бъде избягвано, за да не се допусне объркване с други символи.

II. ОФОРМЛЕНИЕ НА МАРКИРОВКАТА ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЗВУКОВАТА СИГНАЛИЗАЦИЯ

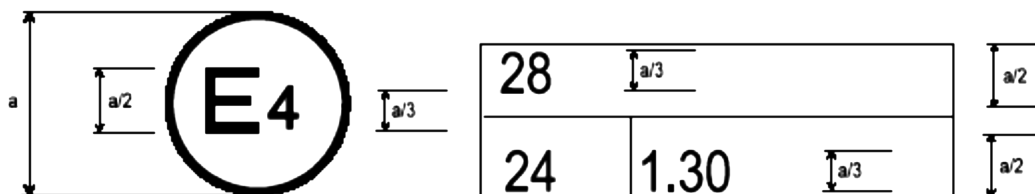
(вж. точка 13.4 от настоящото правило)

ОБРАЗЕЦ А

 $a = 8 \text{ mm}$ (минимум).

Горепозначената маркировка за одобрение, поставена на превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е одобрено съгласно правило № 28 в Нидерландия (E 4) по отношение на звуковата сигнализация.

ОБРАЗЕЦ Б

 $a = 8 \text{ mm}$ (минимум).

Горепозначената маркировка за одобрение, поставена на превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е одобрено съгласно правила № 28 и 24 в Нидерландия (E 4) по отношение на звуковата сигнализация и емисиите на замърсители от дизеловия двигател. В случая с второто правило коригираната стойност на коефициента на поглъщане е $1,30 \text{ m}^{-1}$.